

**Методичне об'єднання для вихователів
II молодших груп ВМТГ**

16.05.2023

13:00

**Тема: Формування
природничо-екологічної
компетентності дошкільника
/Інформаційний вісник/**

**Спікер: Ніна Сокиринська,
консультант КУ «ЦІРПП ВМР»**

«Природа є основним фактором існування людини, вона і людство невіддільні одне від одного. Немає жодного сумніву в тому, що екологічне виховання треба починати з раннього віку»

«Діти дослідники від народження і саме дослідження допомагає їм пізнавати навколишній світ»

В.О.Сухомлинський

Екологічні поняття

Екологічна свідомість – індивідуальна і колективна здатність до усвідомлення нерозривного зв'язку людини з природою, залежності добробуту людей від цілісності природного середовища, вміння та звичка діяти, не порушуючи зв'язків та кругообігів в природі.

Екологічна культура – це цілепокладаюча діяльність людини, спрямована на організацію та трансформацію природного світу (об'єктів та процесів) відповідно до власних потреб та намірів. Вона звернена водночас і до природного довкілля і до внутрішнього світу людини. Екологічна культура – це функціональна основа існування людини. Вона уможливорює доцільне і ефективне природокористування.

Екологічне виховання – спосіб впливу на почуття людей, їх свідомість, погляди, уявлення. Але будь-яке виховання, в тому числі екологічне, повинно ґрунтуватися на освіті.

Екологічна освіта охоплює сферу знань, умінь і навичок, необхідних для дбайливого відношення до природного середовища.

Екологічні поняття

Природничо-екологічна компетентність — це здатність дитини до доцільної поведінки в різних життєвих ситуаціях, що ґрунтується на емоційно-ціннісному ставленні до природи, знаннях її законів та формується у просторі пізнавальної, дослідницької, трудової, ігрової діяльності.

Компетенція – соціальна вимога до освітньої підготовки дитини, необхідна для її якісної продуктивної діяльності в певній сфері. Результатом набуття компетенції є компетентність, яка передбачає особистісну характеристику, ставлення до предмета діяльності

Позиція і дії вихователя, що сприяють формуванню природничо-екологічної компетентності дітей

вихователь має позбутися стереотипів: людина-цар природи, акцентування уваги на корисних і шкідливих рослинах і тваринах, красивих і некрасивих об'єктах природи; розуміти, що допомога природі має бути зорієнтована на потреби її об'єктів і ґрунтуватися на знаннях біологічних особливостей;

розуміти, що допомога природі має бути зорієнтована на потреби її об'єктів і ґрунтуватися на знаннях біологічних особливостей;

- вихователю необхідно самому знати і розуміти закони природи, бути прикладом для наслідування, стимулювати самостійність дітей у пізнанні природи, поважати їхнє право на помилку;

Позиція і дії вихователя, що сприяють формуванню природничо-екологічної компетентності дітей

- формувати природничо-екологічну компетентність із позицій комплексного, системного, діяльнісного, інтегрованого підходів; надавати перевагу наочним методам і методам безпосереднього ознайомлення з природою, самостійності дитини у виборі об'єкта природи для пізнання чи догляду;

Позиція і дії вихователя, що сприяють формуванню природничо-екологічної компетентності дітей

- у процесі пізнання природи створити такі умови, щоб дитина відчувала себе самотійним дослідником її таємниць; не давати знання про природу у готовому вигляді, а стимулювати бажання отримати їх самотійно чи з незначною допомогою дорослого через різноманітні дослідницькі дії в різних видах діяльності;

***Позиція і дії вихователя, що сприяють
формуванню природничо-екологічної
компетентності дітей***

***- зробити батьків своїми партнерами,
помічниками у формуванні природничо-
екологічної компетентності дітей.***

Завдання формування природничо-екологічної компетентності

формування знань про природу на основі розуміння її законів;

виховання емоційно-ціннісного ставлення до природи;

формування природодоцільної поведінки.

Види діяльності, пріоритетні для формування природничо-екологічної компетентності

- **пізнавальна**
- **дослідницька**
- **ігрова**
- **трудова**

Форми створення природничо-екологічної компетентності

заняття

екскурсії

цільові та повсякденні прогулянки

свята та розваги

еколого-психологічні тренінги

Методи формування природничо-екологічної компетентності:

Наочні (спостереження, моделювання, демонстрація ілюстративного матеріалу, ТЗН)

Словесні (природознавча розповідь вихователя, бесіди, читання художньої літератури)

Практичні (досліди, праця, ігри, проєкти)

Засоби формування природничо-екологічної компетентності:

▶ **екологічні стежини;**

▶ **екологічна кімната;**

▶ **міні-музеї природи;**

▶ **метеомайданчик;**

▶ **дослідницька лабораторія.**

Участь батьків

Залучення батьків у процес формування у дитини природничо-екологічної компетентності та навичок, орієнтованих на сталий розвиток, може полягати у:

- **формуванні у дитини поняття про себе як про мешканця планети Земля, від якого також залежить життя всього живого;**
- **виявленні власної обізнаності та в ознайомленні дитини та інших членів родини з інформацією про те, як зберігають природні ресурси та дбають про довкілля в нашій країні та інших країнах світу;**
- **наданні дитині власного прикладу відповідальної, розумної та виваженої поведінки щодо збереження ресурсів у повсякденному житті родини та розв'язання екологічних проблем власної громади;**
- **активної власної участі та участі дитини в акціях, спрямованих на благоустрій території та збереження довкілля у власній громаді чи місцевості: висаджування рослин, звільненні території від засмічення, підтримуванні чистоти вулиць і власного приміщення;**
- **формуванні у різний спосіб уявлень про екологічні проблеми свого міста, селища.**

Природничо-екологічна компетенція

бути обізнаною з природним середовищем планети Земля та Всесвітом як цілісним організмом, у якому взаємодіють повітря, вода, ґрунт, рослини, тварини, люди, Сонце, Місяць тощо

усвідомлювати їх значення для діяльності людини, для себе

виокремлювати позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи

сприймати природу як цінність

довільно регулювати власну поведінку в природі

Природничо-екологічна компетенція

знати про необхідність дотримання людиною правил доцільного природокористування, чистоти природного довкілля, заощадливого використання природних багатств, використання води, електричної та теплової енергії

виявляти інтерес, бажання та посильні вміння щодо природоохоронних дій

знати про залежність власного здоров'я, настрою, активності від стану природи, її розмаїття й краси

усвідомлювати себе частиною великого світу природи

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ